

Polažník

Noviny
obce Papradno

Ročník XI

3/2013

október

Štvrťročník

Miroslav Košút

Jeseň na rodnej hrude

Slnko sa zlatisto,
no i pichľavo,
roztrieštilo o lesík.

Čas už svojsky
sfarbil kopce, stromy
a to do krikľavo farebna.

Polia a lúky vydávajú
posledné kúsky úrody.
Zo strnísk veje čerstvý
priamy vánok,
podfukuje a prepleta sa
pomedzi nohy.

Už naši starí otcovia
vedeli, že právo a spravodlivosť
nie je to isté.

Slovo starostu

Vážení spoluobčania,

nemám rád jesenné mesiace, no tento rok som sa tešil na september (určite aj žiaci, lebo sa im začína nový školský rok). Ja preto, že mala byť už ukončená stavba kanalizácie, no troška sa nám to ukončenie posunulo.

Je tu finále

Záverečné práce spojené s asfaltovaním priniesli množstvo problémov. Mnohí z vás sa prebudili na poslednú chvíľu a začali ste sa napájať na obecný vodovod, čo komplikovalo práce. Snažili sme sa vám maximálne vyjsť v ústrety a niektoré veci sa spätne vrátili ako bumerang, nakoľko mnohí podcenili zhutnenie výkopov a tesne pred asfaltovaním vznikali zbytočné problémy. Zhotoviteľ stavby kanalizácie odmietol prevziať na tieto úseky záruku za asfalty vzhľadom k tomu, že naše výkopy boli v tesnej blízkosti ich výkopov a mnohé ich aj križovali. Bojím sa, čo bude po zime. Počas asfaltovania som si s prednostom OÚ vyslúžil zopár nadávok, za ktoré sme v podstate nemohli. Cesty sú urobené v rámci finančných možností obce a je to podstatne lepšie a krajšie ako to bolo. Predpokladaný rozpočet z projektovej dokumentácie kanalizácie sa nám ešte navýšil, nakoľko konečné výmery sú

Ulice i uličky nepoznávame

Všimli ste si ako naša obec opeknieva! Tam, kde je už vybudovaná kanalizácia je položený nový asfaltový koberec a hneď sa celá ulica zmenila na nepoznanie. Ale to by mal byť iba začiatok skrášľovania. Ten urobil obecný úrad. Nasledovať by malo odstraňovanie zvyškov stavebných materiálov z obecných pozemkov a ich skultivovanie. Tu môžeme pomôcť aj my. A to, aby sme si okolie našich domov, aj za hranicou nášho pozemku, skrášľili je už na nás. Nemusíme a nemali by sme čakať, že všetko urobia iba verejnoprospešní pracovníci (patrí im naše poďakovanie za ich doterajšiu prácu). Prispějme aj my, aby sme s radosťou a obdivom chodili po našom Papradne.

Členovia folklórnej skupiny Podžiaran mali v lete veľa vystúpení, prostredníctvom televízie šíria naše piesne po celom Slovensku. Viac na str. 7.

na základe geodetického zamerania skutočného stavu a v každej križovatke nám m2 dosť naskákali. Miestne komunikácie, ktoré nie sú asfaltované v plnej šírke budeme dosypať brúseným asfaltom. Budem rád, keď sa táto stavba už ukončí a podľa posledných informácií z Považskej vodárenskej spoločnosti, by sme sa mohli v prvej polovici októbra už napájať. Každý dostanete do schránky brožúru, v ktorej budú podrobné informácie k spôsobu a postupu napojenia.

Ďalšie opravy

Určite ste si všimli, že sa podarilo aj prekrytie strechy našej požiarnej zbrojnice, ktorá bola v havarijnom stave. Oprava stála 10 201,70 €. V rámci asfaltovania sa nám podarilo upraviť pozemok pred kostolom, ktorý bude využívaný na parkovanie a časť budeme musieť obetovať pre autobusovú zástavku, ktorá je momentálne pred „Luciou“ smerom na Podjavorník, nakoľko je

na súkromnom pozemku a majiteľ žiada odstránenie. Možno by sme sa mali tiež zamyslieť nad parkovaním pred kostolíkom. Stačí zaparkovať pár metrov nižšie, kde je priestrané parkovisko a nie zablokovať cestu počas sv. omši. Pri tomto parkovisku máme novú informačnú tabuľu a ďalšia čoskoro pribudne pri parkovisku pred obecným úradom. Vďaka našim turistom a dobrovoľným hasičom sa podarilo obetovaním dvoch nedelí ponatierať a opraviť prístrešky a rozhladňu na turistickej trase cez Javorníky. Ešte by sme chceli tento rok ponatierať všetky zábradlia na mostoch okolo hlavnej cesty a všetci majitelia vozidiel sa určite potešia novému „kobercu“ na ceste pri Zdravotnom stredisku po most na dolnom konci v dĺžke 1260 m, na ktorý sú už odsúhlasené finančné prostriedky z VÚC Trenčín, čo nebolo až tak jednoduché.

Pokračovanie na str. 2

Vaše aktivity

Dobré meno Papradnu urobili aj dobrovoľní hasiči, ktorí sa zúčastnili viacerých kôl „Všáckej ligy“ a povymetali všetky popredné miesta. Verím, že po poslednom kole vo Vsetíne sa naše družstvo (Jakub Gallo, Miroslav Belušik ml., Jozef Tóth, Matúš Gallo, Roland Koban, Jozef Brezničan, Štefan Hucan, Patrik Trúchlik, Ján Badač, Vladimír Belás) umiestni na medailovej pozícii v tejto silovej hasičskej súťaži. V spolupráci s Považským osvetovým strediskom, vedúcou Podžiaranu a obcou Karolíňka sme spracovali projekt „Autentické hodnoty v Javorníkoch ukryté“, ktorý zastrešuje VÚC Trenčín v rámci programu cezhraničnej spolupráce. Ak by bol úspešný, budúcoročný folklórny festival, ktorý začali tento rok naši folkloristi by bol financovaný z prostriedkov EU aj za účasti moravských folklórnych skupín a zahrnul som do tohto projektu aj modernizáciu ozvučenia kultúrneho domu. Odvoz odpadu po novom Nové smetiarske auto je v Taliansku na úpravu nadstavby a do konca roka by sme chceli všetko pripraviť tak, aby sa od nového roka veľkorozmerné kontajnery stiahli a každý rodinný dom bude mať svoju popolnicu. Dvakrát do roka budú vyložené veľké kontajnery.

Starosti s vodovodom

Podarilo sa aj zosúladiť rozšírenie vodovodu na „Záhradách“ s kanalizáciou, a keď čítate tieto riadky, mala by byť cesta už aj s novým asfaltom a 48 domov napojených na vodovod. Financie na túto stavbu nebolo jednoduché získať a prísne je kontrolované aj ich použitie a záverečné zúčtovanie. Takmer všetko máme už ukončené a v zmysle zákona bolo potrebné aj schválenie sumy 59.000 € cez náš rozpočet a tu som zažil prekvapenie od poslancov Mgr. Petra Tarožika, Ing. Františka Balušika, Mareka Balušika a Jozefa Kukurdika, ktorí neodsúhlasili prevod týchto peňazí do nášho rozpočtu. Nevieť si ani predstaviť, čo by bolo, keby nebol na zastupiteľstve zvyšok poslancov, ktorí našťastie aj počtom prevyšujú túto štvoricu. Stavba je ukončená, zmluvy s ministrom životného prostredia a zhotoviteľom som podpísal

a skupinka poslancov, ktorých sme si zvolili a ktorí by mali pomáhať zveľaďovať a rozvíjať Papradno odmietnu 59.000 €. Nedalo mi a požiadal som o vysvetlenie pri telefonickom rozhovore poslanca Ing. Františka Balušika a odpoveď? Ako som si dovolil rozhodnúť, že sa urobí vodovod na „Záhradách“ a nie napr. „pod Holým vrškom“, kde sme vykúpili pozemky na dotlačiaciu stanicu a rozhodol som bez ich súhlasu. Odpoveď ma prekvapila ešte viac ako to hlasovanie. Nevieť prečo nezastavili stavbu už na začiatku, keď mali výhrady. Žiadosť o tieto peniaze som písal už minulý rok. Už do žiadosti píšete, kde budú peniaze použité. Poslancom som oznámil, že som požiadal o dotáciu Enviromentálny fond na túto vetvu. Taktiež pri schvaľovaní rozpočtu sa schvaľuje suma na spoluúčasť na rozšírenie vodovodu, ktorú schválili. Ďalšou podmienkou na pridelenie financií je stavebné povolenie a výberové konanie, ktoré na túto vetvu bolo. A pri mojom rozhodovaní som posudzoval počet možných pripojených rodinných domov vzhľadom na vynaložené finančné prostriedky, a ten bol na tejto vetve najväčší. Takže po týchto kritériách sme urobili vetvu, ktorá bola najefektívnejšia. (Len na objasnenie, trasu „pod Holým vrškom“ máme naprojektovanú, no nemáme stavebné povolenie, nakoľko niektorí vlastníci, cez ktorých pozemky by vodovod mal ísť, nesúhlasili. Vzhľadom k tomu ešte nie je urobené verejné obstarávanie, ktoré musí byť pri pridelení prostriedkov ukončené. Táto vetva je naprojektovaná na sumu cca. 260.000 € a dostali sme 59.000 €). Nevieť dodnes pochopiť čo tým, že nehlasovali za príjem dotácie do nášho rozpočtu chceli ukázať? Bolo mi teda vysvetlené, ty zožeň, ty vybav a my rozhodneme kam peniaze pôjdu. Aj tento rok budem žiadať o dotáciu a už teraz im oznamujem, že zase urobím všetko pre to, aby som peniaze do obce získal aj keď mám sto chutí to zabaliť za takýto prístup. Ak sa podarí peniaze získať, pôjdu na vetvu „Zboranovce“. Ak nie, navrhneť poslancom zafinancovať túto vetvu z obecného rozpočtu, nakoľko je naprojektovaná na sumu, ktorá by sa dala zvládnuť aj v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, ale to bude už na nich závisieť, či ju odsúhlasia. A tiež pripravíme aj všetky povolenia na ostatné časti, na ktoré je

projektová dokumentácia, lebo s vodou sú stále väčšie problémy. A tiež aj preto, aby som nebol prekvapený, keď mi náhodou títo štyria poslanci oznámia, že zohnali mimorozpočtové prostriedky a chcú niekde rozšíriť obecný vodovod. Určite im verejne poďakujem a urobím všetko pre to, aby sa tieto prostriedky v obci preinvestovali a uisťujem ich, že nikdy neurobím nič proti tomu, aby sa v Papradne ničो budovalo!

Vďaka za pomoc, podporu

Vážim si každého, kto pre obec niečo urobí, lebo je to pre nás všetkých a viem, čo to stojí úsilia v dnešnej dobe získať niečo do obce. Preto by som chcel ešte raz poďakovať za pomoc pri získaní financií na rozšírenie vodovodu Jaroslavovi Baškovi a Karolovi Janasovi a verím, že ich podporíte v blížiacich sa voľbách do VÚC. Prijal som ich ponuku kandidovať za poslanca VÚC Trenčín ako člen tímu strany Smer a vážim si ich dôveru. Viem, že momentálne VÚC ani nevnímame, lebo nefunguje tak ako má, ale v zmysle platnej legislatívy patrí do jej správy zdravotníctvo, školstvo, doprava, sociálna sféra, cezhraničná

spolupráca, výstavba a plno iných vecí. Preto by som Vás chcel požiadať, aby ste uvažovali reálne, zdravým sedliackym rozumom pri voľbách do VÚC Trenčín. Tiež by som Vás chcel vyzvať aby sme sa týchto voľieb 9. 11. 2013 zúčastnili, v čo najväčšom počte. Určite je jednoduchšie sedieť a nadávať ako nič nefunguje, ale ak chceme niečo zmeniť, treba obetovať tých 15 minút a ísť voliť, aby výsledok bol objektívny. Kto má zdravotné problémy stačí oznámiť na OÚ a komisia príde s urnou ku Vám domov.

Pozvanie na hody

Srdčne vás pozývam na naše Ondrejovské hody. Tri prasiatka sú už zarezervované a dúfam, že to dotiahnu aspoň na tých 150 kg, až si zabezpečíme tukové zásoby na zimu. No a potom aj na uvítanie Nového roka, ktoré bolo príjemnou akciou a dúfam že tohtoročné bude ešte príjemnejšie a s krajším ohňostrojom, na ktorý môžeme prispieť všetci. Aj keď sa nám počasie už mení, prajem vám pevné zdravie do jesennej nepohody a dobrú náladu na každý deň.

Starosta obce
Ing. Roman Španihel

Slovník nášho nárečia

Vážení občania, v týchto dňoch by sme vám chceli ponúknuť v ZŠ Papradno Slovník papradnianskeho nárečia alebo Ako sme sa dorozumievali kedysi. V slovníku nájdete slová a slovné spojenia, ktoré bežne používali naši predkovia, ale ktoré sa pomaly vytrácajú z našej slovnej zásoby. Veríme, že pri listovaní v ňom strávite pekné chvíle a spomenie si na svojich predkov a niektorí i na svoje detské roky.

Mgr. Margita Bulíková

Od 1. 10. 2013 z dôvodu administrácie vo štvrtky nebudú úradné hodiny na oddelení:

- Dane a Matrika (pani Lališová)
- evidencia obyvateľstva (pani Jurčíková)

V našej obci

BOLO

6. júla

v sobotu začali prázdniny zaujímavým, dobre pripraveným a hlavne vydareným kultúrno-spoločenským podujatím „**OPEN AIR PARTY**“. Pod holým nebom na ihrisku TJ Žiar Papradno sa od 14. hodiny začali podujatia hlavne pre deti. Nechýbali kone z Papradnianskej farmy, psovodi so svojimi miláčikmi – vycvičenými psami, požiarnici sa prezentovali ukážkou hasičského útoku pri požiari. Deti si mohli dať pokresliť tváre a ruky, preveriť svoje znalosti v kvízoch a tí najmenší sa mohli vyskákať na trampolíne a nafukovacích atrakciách. Milovníci folklóru si prišli na svoje pri folklórnych skupinách Bystričan, Podžiaran, Bukoviny a vystúpení Lukáša Fodreka. Sprievodným podujatím bola zastávka „spanilej jazdy automobilov – veteránov“ na parkovisku pri ihrisku, kde sme mohli obdivovať nádherné staré stroje. Mládež dostala svoj priestor a mohla sa naplno zabávať od 21. h, kedy začala nočná disco show. Počas podujatia bolo postarané aj o výborné občerstvenie.

5. – 6. júla

zorganizoval Klub historických vozidiel Považie už VII. Ročník „**Veterán tour MANÍN**“. Účastníci podujatia aj so svojimi tátošmi mali „hlavný stan na Podjavorníku“, a v sobotu 6. júla sa jazdou historických vozidiel previezli regiónom Považia.

20. júla

si priaznivci športu na II. ročníku **futbalového turnaja spomenuli na Jozefa Váchalíka, ktorému bol memoriál venovaný**. Pohár zostal domácim hráčom TJ Žiar Papradno.

17. – 18. augusta

XI. ročník jazdeckých hier začal druhú desaťročnicu písať v dobrom počasí s nevšedným a stále rastúcim záujmom divákov. Nechýbalo všetko tradičné – zvieratá v akcii: okrem koníkov cvičené sokoly, psy, dobré občerstvenie, bohatý program pre každú vekovú kategóriu.

28. septembra

III. ročník Papradnianskeho krígl'a – pívny festival. Viac na str. 11.

BUDE

20. októbra

Pri príležitosti „**Mesiaca úcty k starším**“ bude nedeľné popoludnie patriť starším občanom. V kinosále KD od 15. hodiny vystúpeniami potešia skôr narodených občanov žiaci MŠ, ZŠ a FS Podžiaran.

2. – 3. novembra

pozyva agropodnikateľka Anna Beniková všetkých milovníkov dobrej kuchyne na Kolibu Papradno na tradičné **poľovnícke hody**. K dobrej nálade prispeje aj dobrá ľudová hudba.

30. novembra

starosta obce a poslanci OZ Papradno pozywajú na **Ondrejovské hody**. Dopoldnia bude pri OÚ dedinská zabíjačka s predajom zabíjačkových výrobkov, stánkový predaj a ľudovými piesňami potešia občanov členovia FS Podžiaran. Po slávnostnej omši v rímsko-katolíckom kostole bude v kinosále KD kultúrny program a večer v estrádnej sále zábava. Program bude uspesnený prostredníctvom plagátov a miestneho rozhlasu.

6. decembra

Neobíde našu obec **MIKULÁŠ**, ktorému sa potešia hlavne deti.

7. decembra

Je tu pozvanie na Kolibu a na **Mikulášsku zabíjačku**. Svoju účasť prisľúbil aj samotný Mikuláš.

8. decembra

V estrádnej sále KD **výstavka „Čaro Vianoc“** bude spojená s predajom výrobkov s vianočnými motívmi. K sviatočnej atmosfére prispeje aj FS Podžiaran a deti MŠ.

15. decembra

stalo sa už tradíciou, že žiaci Súkromnej umeleckej školy Po. Bystrica pobočka Papradno pod vedením Mgr. Juraja Šípeka si pripravili na tento predvianočný čas „**Slávnostný vianočný koncert**“. Pozywame vás na 15. h. hodinu do kinosály KD.

26. decembra

Poriada M-bar Restaurant v estrádnej sále KD **Štefánsku zábavu**.

31. decembra

Vás starosta obce a poslanci OZ pozywajú na spoločné ukončenie roka. V priestoroch pred obecným úradom sa môžu občania zabávať od 22. hodiny, pripravené bude občerstvenie, hudba a ohňostroj. **Privítajme spolu nový rok 2014.**

Na pivnom festivale prítomných zabávali aj harmonikári.

Svadby

26. 7.

Pavol Hároník
Miroslava Trúchliková

31. 8.

Marián Gabriš
Jana Jankovcová

7. 9.

Ing. Miroslav Pozník
Ing. Anna Miniariková

14. 9.

Marek Slivoník
Ing. Daniela Mahutová

21. 9.

Vladimír Melicherík
Katarína Žilinčíková
Mgr. Juraj Kubiš
Katarína Klabníková
Ing. Peter Dvorský
Martina Hřebičková

Zlaté svadby

Jozef Balušik
Helena Macháčová

Diamantová svadba

Anton Majčiník
Helena Holjenčíková

Matričné okienko

* **Vítame vás**

Tobias Truchlík 4. 7.

Nikolas Decký 11. 7.

Roman Váchalík 19. 7.

Emá Badačová 22. 7.

Alex Matejka 13. 7.

Sebastian Katrenčík 6. 8.

Livia Valachová 20. 8.

Zomreli

Ľudovít Juhásik (1921) 10. 6.

Ignác Balušik (1920) 9. 7.

Milan Hromadík (1932) 4. 7.

Vilma Gáboríková (1928) 5. 7.

Karol Zdurienčík (1944) 22. 7.

Alojz Žilinčík (1929) 28. 7.

Alojz Balážik (1937) 1. 8.

Filoména Bočíková (1931) 6. 8.

Vladimír Baštecký (1977) 28. 8.

Ľudmila Urdáková (1927) august

Paulína Pacúchová (1921) 8. 9.

Ján Čidalík (1964) 22.9.2013

Spomienky na Povstanie

Počas Povstania pôsobili partizánske skupiny aj v Javorníkoch. Obyvatelia okolitých osád im pomáhali skrýšami, poživňou a šatstvom.

Ludovít Šamaj, obyvateľ Křížle išiel do Papradna, vtedy sa chodilo pešo. Stretol skupinu partizánov, ktorí odbočili do úzľabiny na Ostraviciach. Po chvíli stretol ich prenasledovateľov, zakázali mu pokračovať v ceste, kým neprezradí, kadiaľ ušli partizáni, lebo ich videli, len sa im stratili z očí. Zatajil ich stretnutie a ukázal na opačnú stranu, že tam niečo šramotí. I musel s nimi čakať na veliteľa a to pod nabitou zbraňou.

Veliteľ hliadky prišiel vozidlom, bol to Nemec. Znova musel Šamaj klamať. Pýtal sa ho, či je partizán a kde sa skryli ostatní. Odpovedal, že nie je partizán, ani sa s nimi nestretol.

„Čo s ním?“ pýtali sa hliadkujúci stále s nabitou zbraňou.

Nemecký veliteľ rozkázal: „Uvoľnite mu cestu. Ja neprenasledujem všetkých, iba partizánov.“

Partizáni boli zachránení!

Po skončení Povstania mu navrhli vyznamenanie a poďakovali sa za zachránené životy. Odmietol vyznamenanie, lebo nebojoval ako oni, ani členstvo v Zbore protifašistických bojovníkov nechcel. Mnohým obyvateľom Podjavorníka bolo schválené členstvo v ZPB. Stretávali sa na schôdzkach a odoberali ich časopis Bojovník.

PS: Taktó nám to otec rozprával a dodal: „Ja som nebol partizánom, iba som im pomáhal a siedmich som zachránil. Pri strome som stál, predom mnou namierená pištoľ: Ak ti je život milý, prezrad partizánov.“

Život mu bol milý, ale pre tých, ktorí bojovali.

Helena Počiatková

Jedno veľké ďakujem

Ako začať, milí Papradňanci? Možno pár postrehmi. Ten, kto niekedy pracoval s ľuďmi vie, že to nie je cesta ľahká a málokto si ju váži. Jednému vyhovie a ďalší na vás kričí z rohu. Niekedy aj hrozí päsťou či palicou. Ste pod drobnohľadom, až sa bojíte pomôcť, lebo keď jednému vybavíte a zľavíte, objaví sa zrazu masa ľudí: aj my chceme, aj nám treba, aj nám daj... A nedajbože byť starostom. Začnú sa riešiť vzťahy, nevzťahy, rodina, výplata, menej vážnych ale aj hlúpych. Nie vždy je to o blahu obce, skôr o blahu jednotlivcov, veď každý by niečo potreboval a chcel, keď teda vtom Papradne žije. A potom príde na pretras v krčmovom zasadaní rozpočet obce – zadĺženie, predraženie, nevyhovujúce zmluvy. Možno by sa dalo niečo urobiť lepšie, ale v krčme to asi nie je to správne miesto. Pomyslíte si, tak je to všade. Ale kedy sa za taký krátky čas v Papradne upratovalo a budovalo, riešilo a prenajímalo? Kedy sa za taký krátky čas doprialo športovcom, tanečníkom, hasičom a ďalším? Kedy sa zatriasla zem a zaviedla i udržala aká – taká kontrola?

Môže byť aj lepšie, menej nesvárov, viacej peňazí, širšie cesty, ďalšie ihriská, dve škôlky. Dá sa ale aj narážať na tvrdý múr odmietaní, bezradné krčenie pliec ľudí, čo sa celý život riadia heslom Kto nič nerobí, nič nepokazí, resp. To nie ja, to oni.

A tak hľadiac na krásnu novú asfaltovú cestu cez umyté okno, na ktorom nebude vrstva prachu hneď ako okolo prejde niekto na kolobežke... na novú cestu, ktorá mala na svojom mieste stáť už osem rokov a dnes už dostáva zabráť od tatroviek... a na všetky nové cesty, ktoré lemuje úplne zarastený a špinavý potok alebo krajinka, lebo tento rok naozaj nebolo kedy upratať dedinu s pocitom, že tá prekliata kanalizácia bude fungovať, aby smrad z bytoviek neotravoval všetkých do jedného kilometra naokolo... aby rieka bola čistá, pre polievanie záhrad, pre radosť detí a pre ryby... napadá ma len jedno slovo, jednoduché a prosté: ďakujem. Ďakujem z celého srdca a úprimne starostovi obce, zastupiteľstvu, všetkým, ktorí pomáhajú, makajú a nervujú sa, aby sa tieto zmeny diali.

Vďačná Papradnianka
(meno má redakcia k dispozícii)

Ťažko povedať...

Naozaj dlho som sa rozhodoval opísať túto udalosť. Viac ráz mi prišla na um, ale ja som ju vždy odsunul bokom, no zakaždým len na určitú dobu. Usadila sa mi v mysli a stále sa vracala. Vrtala mi v hlave ako ten povestný červík. A keďže sa jej nie a nie zbaviť nakoniec som sa podvolil.

Stalo sa to dávnejšie. Kedy presne si už nepamätám a vlastne dátum ani nie je dôležitý. Bolo to nedlho po prevrate, keď farnosť v Považskom Podhradí spravovali Poláci. V tom čase v kostole v Podhradí umiestnili sochu Panenky Márie Lasalettskej, a pri tej príležitosti sa tam konali modlitbové stretnutia, alebo ak chcete menšie púte. Jedného takého stretnutia som sa aj ja zúčastnil. V tom čase sa na podobných podujatiach vždy schádzalo veľa mladých ľudí. Keďže som aj ja bol pomerne mladý, chcel som spoločne s nimi pozdraviť matku nášho Spasiteľa a tiež sa poďakovať Pánovi, veď mám za čo. Mal som v pláne odísť o pol desiatej, najneskôr však robotníckym, teda posledným, autobusom. V kostole bolo plno a atmosféra taká pokojná a povznášajúca, že ma plne pohltila. Cítil som sa príjemne, takže som čas ani nevnímal. Náhodne som sa pozrel na hodinky a bolo pomaly jedenásť. „Najvyšší čas pobrať sa na zastávku“, pomyslel som si. Lenže sa mi nechcelo. Cítil som sa šťastne. Tak som sa začal v duchu rozhodovať. Prežiť tie chvíle pokoja a potom kráčať z Podhradia domov peši, alebo pretrhnúť tie krásne chvíle a ísť sa odviezť autobusom. Bol som naozaj na vážkach, ale nakoniec som ostal. A dobre som urobil. Naše stretnutie pokračovalo v tom duchu ako doposiaľ. Nabíjal som sa pokojom a radosťou.

Čas púte sa pomaly blížil do cieľa. Rozlúčili sme sa s Panenkou Máriou a s piesňou na perách a radosťou v srdci sme sa rozchádzali domov. Ja som nabral kurz na Papradno a začal svoju večernú prechádzku. Mojim smerom vykročilo aj zo pár babiek.

Keď som zistil, že idú do šebešťanovej a do Podvažia, išiel som vedno s nimi, aby nám bolo veselšie a rýchlejšie cesta ubiehala. Neprešli sme veľa, keď odrazu pri nás zastavil autobus MHD. Skoro som na riť spadol. Otvorili sa dvere a šofér hovorí: „Poďte zoberiem vás do Podvažia.“ Bol to mladý chalan, ktorý premával na linke číslo 2 a keďže vedel to tejto púti rozhodol sa, že zavezie babky domov. Nevie, či mal nejakú nočnú službu alebo bol aj on na púti. Ale skrátka bol tam! Z nenazdania som vystupoval v Podvaží. Prešiel som cez rieku a nasmeroval si to domov. „Paráda“ pomyslel som si, „už len nejakých osem kilometrov a som doma“. Z týchto myšlienok ma vytrhli svetlá auta. Išlo mojím smerom, ale ja som sa ani nepokúšal stopovať. Kto už by vám v takúto nočnú hodinu zastavil? A predstavte si zastavil. A sám od seba. Bola to partia mladých ľudí, ktorí išli na zábavu do Stupného. Odrazu som bol v Stupnom!

Ešte bola zábava, tak som tam nazrel. Pozriem lepšie a koho nevidím – synovec Ivo. Bol tam s kamarátmi na pekáčoch. Netrvalo dlho a bol som doma predom dvermi. Už ani neviem ktorý, chalan ma to vyviezol. Ba neviem ani to, či som sa vtedy vôbec komu poďakoval. Ale asi áno. No ak nie, tak to robím teraz. Moja veľká vďaka patrí „všetkým“ zúčastnivším sa danej udalosti.

Môže sa to zdať banálna vec. Ale mňa sa tie udalosti hlboko dotkli. Nie že by tie kilometre chôdze bol nejaký vážny problém. Ale kráčať ich v noci, keď vám oči klipkajú tiež nie je žiadna výhra. Moje pôvodné obavy sa však vyriešili celkom bez môjho pričinenia. Stačilo len počúvať hlas svojho srdca.

Bola to len zhoda jednotlivých, pre mňa šťastných náhod, alebo to bola jedna veľká náhoda?

Ťažko povedať...

Izo Mikudík

Najznámejšie rody v Papradne

Cabaj

Rod Cabajovcov je dodnes rozšírený najmä v Marikovej. Možno sa domnievať, že predok Cabajovcov prišiel z obce Cabaj pri Nitre, v Marikovej sa usadil, oženil a založil osadu Cabajovce.

Ondrej Cabaj

Z Marikovej sa Cabajovci dostali aj k nám. V Papradne spomínajú už pred rokom 1800, ale nikdy to nebol početný rod. V listine z roku 1757 sa ako večitý poddaný uvádza Jano Cabaj a v roku 1770 Juro Cabaja, tiež ako poddaný. V Papradne sa zachoval rod po istom Cabajovi, ktorý sa z Marikovej priženil na Košiare, kde v polohe Kobylica stála chalupa zvaná U Kochana a tam aj zostal bývať. Jeho syn Juraj je v roku 1874 zapísaný medzi obyvateľmi Jakšovie hoštáku na hornom konci Papradna. Juraj nemal synov, len dve dcéry. Obidve slúžili vo Veľkom Rovnom, kde sa mladšia z nich vydala a zostala. Staršia Mária sa vrátila domov aj so synom Jozefom, ktorého mala ako židovská slúžka za slobodna s veľkoobchodníkom Šteinerom. Okrem syna Jozefa, nar. v roku 1896 mala ako slobodná matka ešte ďalšieho syna Ondreja, nar. 19. 8. 1904. Mária zomrela mladá a zostali po nej len maloletí synovia 13-ročný Jozef a 6-ročný Ondrej. Jozef vyrastal v Papradne. S prvou ženou Máriou Melišovou mal päť detí. Tri dcéry sa vydali do Čiech a zostali tam aj bývať, starší syn padol v 2. svetovej vojne, niekde na ruskom fronte. Druhý syn František sa oženil v Papradne, ale odišiel do Ostravy a viac sa nevrátil. V Papradne po ňom zostali dcéra a syn. Po smrti prvej ženy sa Jozef oženil druhýkrát s Karolí-

nou Jurkemíkovou-Lapatkou, s ktorou mal ešte dve dcéry: Rózu (vydatá Moravíková) a Helenu (vydatá Baculíková).

Životné príbehy niektorých ľudí sú pestré a zaujímavé. A práve taký bol život druhého Máriinho syna Ondreja. Po smrti matky ho zobrali úradníci a odviekli do sirotinca v Budapešti. Tam ho vychovali v maďarskom jazyku, lebo slovenské deti, ktoré nevedeli pýtať chlieb po maďarsky, zostali hladné. Čoskoro sa naučil hovoriť po maďarsky a materský jazyk zabudol. Po vojne aj s niektorými ďalšími chlapcami ušiel z Budapešti dolu po Dunaji. Dostal sa až do Bulharska, kde nejaký čas pobudol. Vyučil za stolára (možno ešte v sirotinci) a pokračoval ďalej do Carihradu v Turecku. V Carihrade sa oženil a so svojou ženou Bytanariou gréckeho pôvodu si otvoril malú stolársku dielňu. Ondrej vyrábala drevené hračky a jeho žena Bytanaria ich maľovala. Vyrobené hračky predávali vo vlastnej predajni. Keď do Turecka prišla veľká kríza, turecké úrady sa snažili cudzincov vytláčiť. Manželia Cabajovci mali zúžený predajný čas, najprv na päť dní v týždni, postupne na štyri, tri, dva, nakoniec len na jeden deň, až im podnikanie zastavili. Keď pod nátlakom museli Turecko opustiť, Ondrej nahovoril svoju ženu, aby odišli na Slovensko. Usadili sa v Papradne, kde si našli byt, lebo jeho rodná chalupa vyhorela. Ondrej založil malú stolársku dielňu, v prenajatej miestnosti u Politzera na hornom konci a začal vyrábať nábytok – stoly, posteľe, okná, dvere a všetko, čo ľudia potrebovali. Jeho žena tu však nebola spokojná. Nenaučila sa reč, ani drsné podnebie jej nevyhovovalo. Nevedela nakúpiť, nemala sa s kým pohovárať a preto volala muža do Grécka, ale on sa už vrátiť nechcel. Tak sa rozišli.

Ondrej Cabaj sa celý život zaoberal stolárstvom. Stal sa stolárskym majstrom, ktorý mal aj svojich tovarišov. U neho sa vyučili Alfonz Hausner, Kľabník-Kyklík, František Bulík, Oto Hikaník, Štefan Hároník a ďalší. V stolárčine zavádzal novoty, čím si v obci získal vážnosť a uznanie. Keď ho ľudia videli so svojimi tovarišmi, pospevovali si: Cabajovi tovariši káru cahajú, cáj, ráj, rijajá, káru cahajú. A pán Cabaj na bicygli fajčí ci-

garu, cáj, ráj, rijajá, fajčí cigaru. Ondrej Cabaj bol bystrý a podnikavý človek, ktorý sa vedel uplatniť aj v ťažkých chvíľach. A pritom bol skromný, preto nikdy nezbohatol. Keď sa vrátil z Turecka, nevedel po slovensky, ale učil sa znova. Ovládal päť jazykov, najlepšie maďarčinu, lebo v nej bol vychovaný. Okrem maďarčiny hovoril po bulharsky, grécky, turecky a čiastočne nemecky. Za slovenského štátu si postavil na Žihľavách stolársku dielňu. Blízko nej, v osade Majer mal pílu Ladislav Nemeč, ktorý mu na stolárske výrobky dodával potrebný materiál. Píly, hobľovačky a ostatné stroje mu poháňala voda z rieky Papradňanky. V osade Majer si našiel družku, vdovu po Hrebičíkovi, s ktorou žil až do smrti. Keď Nemečova píla vyhorela, zanikla aj Cabajova stolárska dielňa. Počas povstania táborili v okolitých horách partizáni a medzi nimi mnoho cudzincov: Rusi, Rumuni, Maďari, Česi, Nemci. Keď sa veliteľ Garnický dozvedel, že v osade žije muž, ktorý ovláda viacero jazykov, poslal po neho. Ondrej Cabaj potom až do skončenia vojny v roku 1945 robil partizánom tlmočníka. Po vojne sa odsťahoval do Považskej Bystrice a odtiaľ do Bytče, kde pracoval ako stolár, ale už v štátnom podniku. Zomrel v Bytči 28. 10. 1956 a tam je aj pochovaný. (Podľa Š. Meliša)

Meno Cabaj sa z Papradna takmer vytratilo. V súčasnosti jediným nositeľom tohto mena je Jozef Cabaj, Františkov syn. Ondrej Cabaj zomrel bezdetný.

Cisík

Rod Cisík je v Papradne dávno. Zakladateľ rodu pochádzal asi z okolia Bytče a nazýval sa Tiso.

Toto meno sa tu spomína už okolo roku 1700. Mená Cisíkov sa zapisovali v rôznych tvaroch: Tiso, Tisík, Ciso, Cisík, Cizík. V roku 1770 sú v zozname večitých poddaných zaznamenaní Cizík Štefan a Cizík Ján, v roku 1780 Tiso Štefan a v roku 1807 Štefan Cahovčík. V roku 1855 je zapísaný Tisík Laurenc a v roku 1874 Tisík sirota. Rod Cisík mal teda pôvodné meno Tiso a bol spojený s iným rodom alebo vetvou Cuhák. Cisíkovci majú dodnes prezývku Cuhák aj Cuháčik. V zápisoch sú ešte pred rokom 1800 aj varianty Čahvok, Čahok, Cahovčík. Cisík je posledná, dnešná forma ich mena. Bývali v Ivanoviech grunte a možno aj po nich je pomenovaný kopec Ciso-vá, hora Ciso-vá aj osada Ciso-vá. (Podľa Š. Meliša)

Posledný nositeľ tohto mena v Papradne František Cisík, narodený v roku 1905 zomrel v roku 2000. Bol synom Štefana Cisíka, ktorý mal okrem Františka ešte šesť detí: Jozefa, Karola, Gašpara, Vendelína, Máriu a Helenu. Jozef a Gašpar sa odsťahovali do Štiavnika, Karol do Považskej Bystrice, Vendelín do Ostravy a Mária do Šoprone. V Papradne zostali len František a Helena. František zomrel bez mužských potomkov, takže v súčasnosti žijú u nás len potomkovia Heleny, vyd. Filípková (dcéra Viera vyd. Zboranová a synovia Dušan a Ivan, včetně ich detí). Rod Cisíkovcov nájdeme v Hvozdnici a v Štiavniku, po Františkových bratoch.

Cupan, Cupaník

Toto meno má dva varianty: Cupan a Cupaník. Kedy sa prvýkrát v Papradne spomína, nie je známe. No už pred rokom 1800 sú zapísaní traja Cupanovci, večití poddaní: Cupkan Jano, Cupaník Jano a Cupaník Juro. V roku 1855 sú zaznamenaní Adam Cupaník č. p. 264 a

Ján Daniška a Anna, rod. Vašítková.

Gregor Cupaník č. p. 265, v roku 1874 bývali v Dorkoviech hoštáku Hrehor Cupaník, Ondrej Cupaník a Cupaník erek. Niektorí Cupanovci bývali aj v horách, v osade Mäčiarová. Meno Cupan nájdeme v Papradne dodnes, ale Cupanikovci sa vytratilí. (Podľa Š. Meliša)

V súčasnej dobe žije v Papradne 6 rodín Cupanovcov a v nich spolu 20 osôb. Väčšinou sú to potomkovia po Karolovi Cupanovi a Anne, rodenej Šimaríková z Mäčiarovej, ktorí mali šesť detí: tri dcéry a synov Adama, Kamila a Ladislava. Všetci traja synovia si v Papradne založili svoje rodiny a tie tu žijú dodnes. Okrem nich sú v Papradne ešte ďalší Cupanovci, ktorí podľa informácií neboli s Cupanovcami z Mäčiarovej príbuzní. Je to rodina po Alojzovi Cupanovi a nedávno zomretej Kristíny (syn Jozef s rodinou).

Černošík

Rod Černošík žil u nás už pred rokom 1770 a mal aj vetvy Černošík – Lálík a Černošík – Lacko. V roku 1770 je zapísaný v zozname poddaných Juraj Černošík, v roku 1807 Ján Černošík - Lacko v Ivanoviech grunte, v roku 1819 Peter Černošík, v roku 1830 Černošík – Lálík č. p. 228, Černošík Juraj č. p. 229, Černošík Ján – Lálík č. p. 230 a Černošík Michal. V roku 1854 je zaznamenaný Leopold Černošík a v roku 1874 Leopold Černošík, Michal Černošík a Gašpar Černošík. Boli to asi bratia, ktorí bý-

vali v Bartkovie hoštáku.

Menu Černošík je podobné Čerňičík. Už v roku 1770 sa spomína Ondrej Čerňičík, tiež okolo roku 1800 Ondrej Čerňičík a aj v roku 1823 Ondrej Čerňičík. Zrejme sa meno Ondrej dedilo z generácie na generáciu. Ešte v roku 1855 na č. p. 337 býval Štefan Čerňičík, v roku 1874 Čerňičík v Holienkoviech grunte, ale potom sa tento rod vytráca. U Čerňicvo je názov aj jednej osady v Koškovcekej doline, hneď vedľa osady Beľušovce. Pravda pod týmto názvom ju poznajú len najstarší obyvatelia, skôr je známa pod menom U Kremínvo. (Podľa Š. Meliša)

Meno Černošík má v súčasnosti v Papradne 11 osôb.

Čidalík

Čidalík je starý rod, ktorý v Papradne trvá dodnes. Už v roku 1770 je medzi večnými poddanými zapísaný Matúš Čidalík a v rokoch 1780, 1790 Adam Čidalík a Martin Čidalík. V roku 1855 sa spomína Štefan Čidalík a Adam Čidalík-Kochan. V roku 1874 žijú v Mikloviech grunte Martin, Jozef a Juraj Čidalíkovci, zrejme bratia a v Matišoviech grunte Juraj Čidalík, Martin Čidalík a Čidalík sirota. (Podľa Š. Meliša)

V súčasnosti síce žijú v Papradne dve rodiny Čidalíkovcov, ale nie početné, spolu 4 osoby. Ich spoločných predkom je Terézia Čidalíková, ktorá mala ako slobodná matka synov Urbana a Tomáša. Neskôr sa vydala za Eldesa, s ktorým mala ešte tri

deti. Tomáš mal tri dcéry, Emíliu, Albínu a Máriu, ale v Papradne zostala bývať len Albína, vydatá Lapúniková. Z Urbanových štyroch detí: Jozef, Ján, Terézia a Helena žijú ešte v Papradne s menom Čidalík dcéra Helena a vnuk s rodinou, po synovi Jánovi.

Daniška

Meno Daniška vzniklo pravdepodobne od osobného mena Daniel – Daňo a spočiatku znelo Daník. Neskôr sa zmenilo na tvary Dančík, Daniška a v Brvništi na Danižík. V Papradne malo tiež variant Daniš. Medzi večnými poddanými v Papradne je v roku 1770 zapísaný Daniel Daník a v roku 1790 Dančík Martin a Dančík Juraj. V roku 1855 sa spomínajú už Daniška Ondrej č. p. 41 a v roku 1874 Daniška Adam a Daniška Filip. V roku 1871 nájdeme v Papradne aj Daniša Fabiána a v roku 1874 Danika Jána-Isterika v Maruškoviech grunte. Ešte okolo roku 1900 sa odsťahoval do Ameriky Daniška Juraj a tam aj zostal. Tento rod nebol u nás nikdy početný, ale trvá dodnes. (podľa Š. Meliša). Zo všetkých variantov tohto mena v súčasnosti v Papradne zostalo len meno Daniška. K Daniškovcom (alebo Backovcom) dnes patria rodiny po Jánovi Daniškovi a Anne, rodenej Vaštíkovéj, ktorí mali synov Nikodéma a Daniela. Obaja žijú v Papradne, Nikodém s manželkou Alžbetou (rodená Šamajová), jeho deti s rodinami a Daniel s manželkou. Ďalšou rodinou Daniškovcov v Papradne boli Juraj Daniška (bratanec Nikodéma a Daniela) a Matilda, rodená Jurčíková. Z ich troch detí sa Jozef odsťahoval do Kladna, dcéra Marta vydatá Hřebičíková žije v Papradne, takže meno Daniška zostalo len synovi Miroslavovi, ktorý žije sám.

Diasník, Djasník

Za valašskej kolonizácie, v období rokov 1600 – 1650 sa niekde pri Čadci spomína valach Dias. Možno odtiaľ sa dostal až ku nám. Meno Dias je cudzieho pôvodu, ale Papradňania si ho pretvorili na svoj spôsob – Djasník. Meno sa do našej obce dostalo okolo roku 1700 a možno i skôr. V roku 1772 sa spomínajú Štefan a Martin Djasníkovci, ktorí kúpili horu Javorinku od Brezničanov-Romaníkov. V roku 1855 sa spomína Martin Djasník č. p. 260, v roku 1874 v Jakšoviech hoštáku Zjasník Gašpar - partičik (obecný hájnik) a Djasník Ján – kováč. Rod Diasníkovcov

nie je početný, ale žije v Papradne dodnes. (podľa Š. Meliša) Poslednými Diasníkovcami, ktorých potomkov dnes nájdeme v Papradne, bol František a Mária, rodená Hároníková. Mali sedem detí: Pavlínu, Roberta, Emíliu, Annu, Máriu, Štefana a Karola. Robert sa odsťahoval do Plevníka, Mária do Ilavy. Rodiny Diasníkovcov, ktoré v súčasnosti žijú v Papradne, pochádzajú od synov Štefana a Karola. Po Štefanovi sú to dvaja synovia, jeden aj s rodinou (spolu štyri 4 osoby) a po Karolovi manželka Karolína rod. Hanajíková so synom a dcérou a ďalší syn s rodinou (spolu 7 osôb).

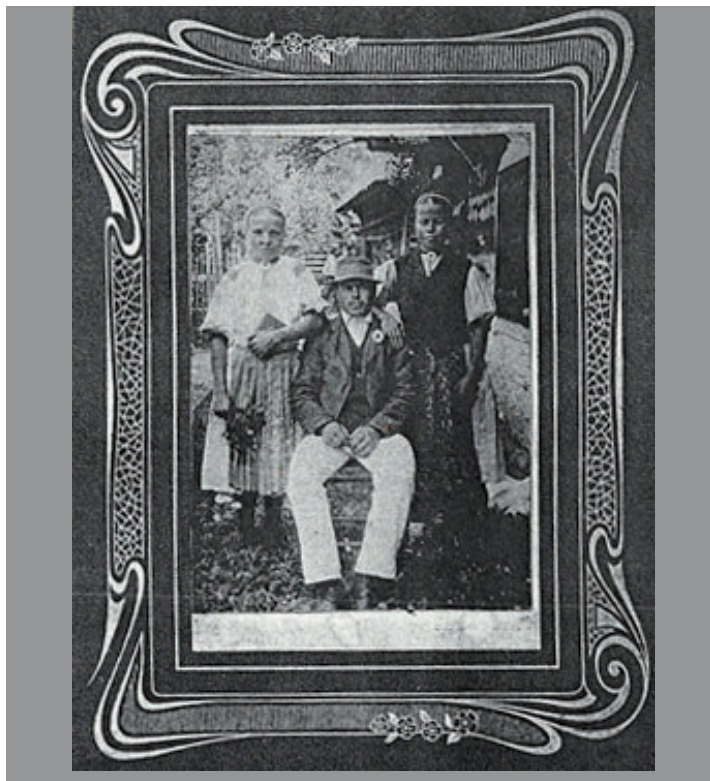
Drblik

Meno Drbúlio sa spomína ešte za valašskej kolonizácie, niekde v Javorníkoch mimo Papradna. Kedy sa dostalo k nám, nie je známe. V roku 1770 je medzi večnými poddanými zapísaný Juraj Drbál, ktorý sa spomína aj ako Drbeľ. Ale už v roku 1838 nájdeme v Papradne Štefana Drblika a v roku 1872 v Babincoviech hoštáku Drblika Juraja a Drblika Jána, v Diškoviech grunte Ondreja, Vendela a Leopolda Drblikovcov.

Podobné meno má rod Drbušík, ktorý u nás zanikol. Mená zrejme neboli totožné. Drbušík sa spomína v rokoch 1775 – 1790. Potom v roku 1855 Mikuláš a Štefan Drbušík a naposledy v roku 1872 Mikuláš Drbušík v Hamároviech grunte. (podľa Š. Meliša)

Rod Drblikovcov sa z Papradna vytráca. V súčasnosti žijú u nás s týmto menom už len dve osoby v jednej rodine. Keď sa pozrieme do dávnejšej minulosti zistíme, že predkom tejto rodiny bol Adam Drblik, ktorý mal s manželkou Máriou, rodenou Mikudíková (z Križovca) šesť detí: Vendelína, Pavla, Jozefa, Tomáša, Ondreja a Barboru vydatá Badačová). Vendelín mal dvoch synov, Ladislava a Viliama. Viliam sa odsťahoval na Moravu, Ladislav žil v Papradne. A práve jeho manželka Mária, rodená Hrošková a syn sú dnes u nás jedinými nositeľmi mena Drblik. V Papradne ešte žije Jozefova dcéra Helena, vydatá Balážiková a Ondrejova (padol vo vojne) dcéra Helena, vydatá Jánošíková. Drblikovci mali svoj bačov na Hornom Grúniku (Vendelín, Ondrej), len Jozef, ktorý mal ženu z Brvnišťa, bačoval v Ostraviciach na samote, ktorá dodnes nesie jeho meno - U Drblika.

**Magdaléna a Ambróz
Balušíkovci**

Černošík s manželkou a švagrinou.

VIVAT PODŽIARAN

Leto so spevom a televíziami

Ani sme sa nenazdali a už tu máme nové číslo Polazníka. Leto patrí oddychu, v tých horúčavách sa nedalo nič iné veľmi robiť. No a my, Podžiaranci, sme si k tomu ešte pospevovali. Veru, nebolo skoro žiadneho voľného víkend. Zážitkov máme neúrekom, skúsím ich trocha zosumarizovať.

Júl sme začali spievaním na Summer Open Air a pre „veteránov“, nasledoval 21. ročník Marikovských folklórnych slávností, kde sa okrem spevu žien vyznamenali aj naši muži. Predávali dobroty z papradňanskej kuchyne, a veru, posledný prišli, prví všetko predali a k tomu kupujúcich potešili aj vtipnými poznámkami a spevom. Málo kto im odolal. Ľudia odchádzali s dobrou náladou a plným bruchom. Ani redaktorka z MY im neodolala, o čom svedčí aj jej článok. Ako sa stalo zvykom, v lete si treba pospievať aj pri dobrom gulášiku, ktorý tento rok pre nás uvaril Kľabeň (Jožko, veď vieš, že ťa máme všetci radi :D), no a ne jeden mu zaň udelil 11 bodov z desiatich. Nechýbali výborné koláče, posúchy a všetelijaké dobroty... Len tak sa hlasy niesli Malým Brusným. O dobrú náladu sa nám starala aj Betka, ktorej príbehy nemajú konkurenciu.

Po dobrom oddychu sme sa na jeden deň stali filmovými hviezdami (možno aj Oscara získavajú za tie naše herecké výkony), keď naše krásne trávničky prišli natáčať z TV Senzi, ktorá začala vysielat' od 1. septembra. Pri tom sme aj trávu kosili, seno hrbali, na zem popadali, vlasy zapletali, pod klobúkom

si pospali, po kopcoch sa dookola poprechádzali, sokoly natáčali, kone obriadili, Mirku do kroja obliekli, ale hlavne sme sa nasmiali a dobre si zaspievali. Netrzeplivo sme čakali na výsledok... Prvý deň sme asi všetci presedeli pri internete a pozerali, kedy nás budú vysielat'. Ne nechali nás dlho čakať, až tak ma od hrdosti nadnášalo, keď som videla ako vysielajú ďalšiu a ďalšiu našu pieseň. Jednoduchou krásou.

Koncom júla sme si zaspievali s našimi rodákmi na Kížli (aj krásne staré papradňanské piesne sme sa naučili), v auguste na Praznovských folklórnych slávnostiach, spievali sme aj na Sklárskom jarmoku v Karolinke, Jazdeckých hrách na Kolibe, muži na Lednických dožinkových slávnostiach a koniec augusta sme ukončili účasťou na benefičnom koncerte Žijeme len raz (krátky zostrih vysielali aj na TV JOJ). V septembri sme si zaspievali aj s Papradňančekom na Stupnianskom jarmoku a aby toho natáčania nebolo málo, natočili aj klip do Kapury (RTVS). Pevne verím, že sa dlho udrží v hitparáde.

Veru, veru, nenudili sme sa, ale hádam sme všetkých spevom aj dobrou náladou potešili. Možno sme už aj pomaly zabudli na celoslovenskú súťaž Vidiečanova Habovka, kde sme spolu s Denkou minulý rok postúpili. Prosím, držte nám palce 12. – 13. októbra, ideme zabojovať za to naše Papradno, ale hlavne si dobre zaspievali. A ak má niekto chuť nás svojou účasťou aj podporiť, budeme veľmi rady. Tešíme sa na vás.

Lenka Jandušíková

Hora, hora, bukový chrást

1. /:Hora, hora, bukový chrást, ://: hěj, pomvož Bože niečo urkás.:/
2. /:Lebo kone, lebo voly, ://: hěj, lebo dzievča po méj vóli.:/
3. /:Kone, voly do maštale, ://: hěj, švárne dzievča do poscele.:/

Podžiaran na Jasenickom nôtení.

LADO

Poznal som ho, keď som ho ešte nepoznal. Pamätám si, že keď som začal vnímať a chápať, mama mi často rozprávala o miestach a ľuďoch svojho detstva a ranej mladosti, ktoré prežila na Křížli.

Bývali tam takí dvaja chlapci, často spomínala, ktorí vyštudovali, aj keď pochádzali z veľmi jednoduchých a skromných pomerov. Pre mňa mamine spomienky boli jedny z najmilších a preto sa mi natrvalo zapísali do mysle. A ako chlapec som z prirodzenej zvedavosti chcel vidieť a spoznať tieto spomienky, ak to bolo možné. Časom som stretol týchto chlapcov, ktorí medzičasom dospeli. Dlhé roky som ich len registroval, že v čase dovolenky znova a znova prišli na milovanú Křížľu do rodičovskej chalúčky. Oni ma ako chlapca nepoznali, lebo všetci chlapčiská sú rovnakí. A ja som sa hanbil prihovoriť. O to viac, že medzičasom som zachytil, že nielen vyštudovali, ale vo svojej branži sa uchytili a uplatnili tak neštandardne úspešne, že krížľanská dedovizeň je vo svojej prirodzenej ješitnosti do dnešných čias na nich pyšná. A samozrejme s hrdosťou si ich privlastňuje aj podjavornícka kamenistá pôda, že šak cez ňu kráčali nestratiť sa do veľkého sveta.

Keďže o dvoch naraz sa ťažko píše, v ďalšom texte budem písať o staršom z dvoch spomínaných bratov. Jeho cesty sa po skončení školy cez ďalšie štúdiá uberali rýchlym tempom v Československej armáde tak, že cez rôzne veliteľské pozície sa vypracoval už v relatívne mladom veku na jednu z najvyšších veliteľských pozícií, funkciu náčelníka štábu tzv. 1. armády Československej armády, vtedy ešte armády spoločného štátu Čechov a Slovákov. Na takúto významnú pozíciu sa dokázal vypracovať náš rodák z Podjavorníka. Ten obyčajný a jednoduchý chlapec z Křížle, ktorému sa v detstve ani nesnívalo o tom, že zažije vo svojom živote obdobie, keď jeho jediným cestovným prostriedkom, s trošku pritiahnutím za vlasy, na dlhý čas bolo len prúdové lietadlo a helikoptéra...

Pochybovač a zľachčovač by mi možno oponoval. Že v československej armáde to bola brnkač-

ka. Že to mohol dokázať každý a že s pomocou vtedajšej ideológie to bolo ľahké. Keby mi niekto pred rokmi predložil takéto argumenty, asi by som nedokázal oponovať. Teraz však už mám aj ja odžité nejaké skúsenosti. Vo svojom živote som stretol a zažil špičkových manažérov aj v nadnárodných spoločnostiach, ktorí vyšli z armády. Mám takú skúsenosť vo viacerých prípadoch, že Československá armáda bola výbornou prípravkou a vzišlo z nej množstvo schopných manažérov, ktorí sa neskôr uplatnili aj v súkromnej sfére alebo v medzinárodnom prostredí. Pravdaže, tí čo sme ešte boli na vojne, sme zažili všelijakých tiež veliteľov, ale ako všade, aj tu výnimka potvrdzuje pravidlo. Podobne aj v jeho prípade zmena spoločenského zriadenia ho postavila pred úlohu zásadne sa rekvifikovať. Paradoxne, jeho predchádzajúce špičkové pracovné pozície a jeho vzdelanie mu boli príťažou. Jeho vysoké školy mu boli vtedy nanič... Ale prehrýzol sa tým. Podarilo sa mu dostať do privátneho-komunálnej sféry, kde aj on dokázal, že armáda bola fantastická prípravka. Aj tu sa vypracoval na vrcholovú manažérsku pozíciu. Obdivuhodné je, že aj v diktatúre trhu, keď úspech riaditeľa je závislý od finančných tokov, a od toho ako ich vie ovplyvniť, sa v tejto pozícii udržal až do dôchodkového veku, takmer dvadsať rokov...

A že ten chlapec sa v živote nestratil bolo jasné už v detstve. On objavil už pred 50-timi rokmi, už v šesťdesiatych rokoch minulého storočia to, čo teraz špecializované outdoorové firmy personálne zabezpečené drahými vyštudovanými odborníkmi nazývajú teambuilding.

Jeho rovesníci, kamaráti a priatelia z detstva doteraz nezabudli na všetky tie hry a organizované dobromyseľné pestvá, za ktorými stál a ktoré boli zrealizované z veľkej časti zvyčajne jeho zásluhou... Fotbál na Křížli! So svojkými pravidlami, keď sa „lobda“ kopala do kopca a na spodu Brehov nad Jurom ju chytali, aby neušla až do potoka v doline pod Křížľou. Ale aj futbal smrteľne vážny, na Rovných lúkach alebo na ihrisku v Papradne, keď proti trénovan-

mu mužstvu Papradna nastúpil výber amatérov z Podjavorníka a odohrali zápas so cťou, keď nedostali nakladačku, ale ich prehra bola prijateľná. Alebo smrteľne vážne futbalové turnaje na otočke autobusu, hrané ráno pred odchodom do školy. Z ktorých doteraz v jeho „archive“ existujú podrobné záznamy o dátume, výsledku a autoroch gólov. Alebo hokejové mužstvo Severka z roku 1963. Alebo majstrovstvá Křížle, a Podjavorníka v lyžovaní v disciplínach beh, slalom, zjazd a skoky. Alebo tvrdé nočné hry na vojakov, kedy sa úloha musela splniť aj keby išlo o život. Alebo zábavné estrády na provizórnom javisku. Za jedličím a neskôr v budove školy Podjavorníkom, kde sa prišlo pozrieť viac ako 100 ľudí... Alebo Betlehemci, Babiky a Traja Králi, kedy sa udržiavali a rozvíjali staré ľudové tradície... Za všetkými takýmito organizovanými akciami stál vo svojom období viac či menej Lado. A aj s odstupom času všetci aktéri spomínajú s radosťou a symbolicky a imaginárne mu ďakujú, že mal takúto schopnosť dať ich dokopy a v ťažkých podmienkach života Podjavorníkom aj takto skrášil detstvo a mladosť. Prednedávnom som sa, ako inak, pri štampríke rozprával s jedným z priamych účastníkov týchto časov a on mi povedal, že má taký pocit, že keby sa dalo, raz by chcel Ladovi poďakovať za to všetko čo spolu zažili, za to krajšie detstvo a mladosť, na ktorom on má najväčšiu zásluhu... Aj preto aj touto cestou si dovoľujem aj ja mu vysloviť verejné poďakovanie: Lado, ďakujem za všetkých, ktorí mali tú možnosť a tú radosť s tebou vyrastať a zažiť krásne časy, zažiť „staroveký tembulding“... Všetky tieto informácie sú len sprostredkované, alebo som ich len počul. A možno ich interpretujem aj nesprávne a neúplne. Pre mňa je však najdôležitejšia

osobná skúsenosť, ktorú som nedávno zažil. Mal som tú česť a tú radosť stretnúť ho osobne na rodinnej oslave a počúvať jeho rozprávanie a spomínanie zo starých čias. A sám pre seba som si potvrdil svoj dlhoročne neohrozený názor, ktorý som získal ešte zo spomienok mojej mamy: Aj napriek tým obrovským vplyvom všetkého, čím počas svojho života prešiel, dokázal zostať normálnym človekom. Človekom vo svojej podstate jednoduchým a skromným, človekom prístupným a nenamysleným, aj keď by mal byť na čo namyslený. Zostal človekom z čistým srdcom a čistou dušou, zostal obyčajným chlapcom z Křížle. A toto ja, aj v porovnaní so všetkým, o čom som písal považujem za najväčší úspech jeho života.

A v mojich očiach navždy zostane jedným z najdôležitejších a najväčšenejších Křížľanov a Podjavoričanov všetkých čias ešte z jedného dôvodu. Lebo napísal, vo vlastnej réžii vydal a po samotách Podjavorníkom distribuoval brožúrku o Křížli a o živote za starých čias Podjavorníkom. Nech mi nekonečná spravodlivosť odpustí, možno som v pohľade na neho ovplyvnený a deformovaný, lebo si neskromne namýšľam, že je to človek rovnakej krvnej skupiny ako ja sám... Ale zas, aby som si zbytočne nedomýšľal, však to sme asi všetci, čo tak nekonečne a nepochopiteľne milujeme naše horalské dedovizne a čo si myslíme, že ich neopustíme aj keby sme mali život za ne položiť... Aj na tento článok musela dozrieť doba. Ja si myslím, že tá doba už dozrela. Mám v hlave myšlienku o ďalšom neobyčajnom rodákovi z Podjavorníka... Žiaľ, doba ešte nedozrela. Dúfam, že sa dožijem času, keď aj táto doba dozreje... Lebo najväčším pánom zrenia je nekonečný čas.

J. Trulík

Na začiatku školského roka

Vážení rodičia a priatelia školy,

prišiel september a my opäť po roku stojíme na prahu nového školského roka. Roku, v ktorom chceme nadviazať na ten predošlý, ba pokúsime sa vykročiť z jeho tieňa a posunúť sa o kúsok ďalej.

V minulom školskom roku mala naša škola 168 žiakov, 16 pedagogických pracovníkov, 9 správnych zamestnancov, jedno oddelenie školského klubu detí. Žiaci sa v popoludňajších hodinách mohli realizovať v 18 záujmových krúžkoch, ďalej navštevovali SZUŠ Kardošovcov – odbor hudobný i tanečný a ZUŠ I. W. Kráľa – výtvarný odbor, ktoré majú na našej škole zriadené pobočky.

O tom, že naši pedagógovia pristupujú k svojej práci zodpovedne, svedčí fakt, že na konci školského roka neprepadol ani jeden žiak a nikto nemal zníženú známku zo správania. Popri náročnej výchovno-vzdelávacej práci sa učители zapájali do projektov, z ktorých určite treba spomenúť: Škola podporujúca zdravie, Škola priateľská k deťom, Recyklohy, Zdravie na školách – projekt bol podporený MŠVVaŠ SR 2600 €, Slovník papradnianskeho nárečia finančne podporený Nadáciou SPP 500 €, environprojekt Náučný chodník, na ktorom začíname pracovať v tomto školskom roku, podporilo MŠVVaŠ SR 1600 €. Okrem projektov zorganizovali naši učители pre žiakov mnoho zaujímavých náučných, zábavných, športových aktivít, ktoré sa tešia veľkému záujmu žiakov a ktoré si môžete pozrieť na stránke našej školy.

Všetky projekty boli realizované za finančnej spoluúčasti obce Papradno. Pri tejto príležitosti by som rada vyzdvihla veľmi dobrú spoluprácu s obecným úradom a starostom našej obce, ktorý podporuje aktivity nielen finančne, ale aj materiálne. Veľkou pomocou je pre nás aj bezplatný prenájom priestorov v kultúrnom dome, kde máme možnosť realizovať naše aktivity a kultúrne podujatia a tých nie je počas školského roka málo. Pomoc z obce prichádza aj pri obnove a rekonštrukcii našej školy. Minulý rok sa vďaka starostovi podarilo získať peniaze (5429 €) na rekonštrukciu hlavného vodovodného potrubia, ktoré bolo v havarijnom stave, a tieto prázdniny nám poskytli pracovnú silu na

vymaľovanie telocvične, šatne a umyvárky, aby tieto priestory vyhovovali hygienickým normám a žiaci sa v nich cítili dobre.

Chcela by som pochváliť nielen učiteľov, ale aj našich žiakov, ktorí sa úspešne zapájali do vedomostných i športových súťaží, a tak vzorne reprezentovali nielen seba, ale aj školu i našu obec, za čo im patrí moje poďakovanie. Poďakovanie patrí i učiteľom, ktorí ich na súťaže pripravovali. Z nich:

– Lukáš Gardian zo 7. triedy získal 1. miesto v krajskom kole v technickej olympiáde, pripravovala ho Mgr. Splav-

– Lukáš Gardian zo 7. triedy získal 1. miesto v krajskom kole v technickej olympiáde, pripravovala ho Mgr. Splav-
cová,
– žiačky 5., 6. a 7. ročníka: A. Fujačková, E. Maríkovcová, V. Drábiková, L. Bulíková, D. Balážiková, P. Bašová, S. Matejková, K. Kozová, K. Šamajová ml., M. Šmulíková a D. Babjarová vyhrali obvodové kolo vo vybíjanej dievčat a v regionálnom kole boli tretie v poradí aj vďaka Mgr. Šišťikovej,
– v krajskej súťažnej prehliadke detských folklórnych skupín žiaci a žiačky pod vedením PaedDr. L. Jandušíkovej: L. Kozáčiková, D. Balušík, T. Klabník, V. Balušíková, Z. Nemčeková, N. Strašíková, K. Zdurienčíková, T. Bašová, L. Balušíková, M. Macháčová a K. Paulecová sa umiestnili na 2. mieste,
– prvenstvo v medzinárodnej súťaži Matematický Klokank získali naši prváci: T. Palcko, Š. Ciesarik, M. Burdej, L. Nemčíková a P. Slavičková, ktorých viedla Mgr. Gastnerová,
– 2. miesto v tej istej súťaži získal tretiak R. Cupan tiež za pomoci Mgr. Gastnerovej,
– v bedmintone v obvodovom

kole naše deviatačky L. Balušíková a M. Kalníková sa umiestnili na 2. mieste, pripravovala ich Mgr. Šišťiková,

– v tej istej súťaži ôsmaci A, Gáborík a J. Zboran boli tretí, pripravovala tiež Mgr. Šišťiková,
– tretia v poradí bola aj Emma Koreníková v obvodovom kole literárnej súťaže Európa v škole, viedla ju Mgr. Turičíková,
– L. Kozáčiková a K. Paulecová si vyspievali 3. miesto v okresnom kole speváckej súťaže Slávik Slovenska, pripravoval ich Mgr. Šipek.

Žiaci dosiahli pekné výsledky, ale chýbajú častejšie umiestnenia v krajských či celoslovenských kolách. Som presvedčená, že i na takéto umiestnenia naši žiaci

keby ... Keby niekto, komu záleží len na sebe, na uspokojení svojich potrieb, komu slovo vzdelávanie nehovorí určite nič, nezobral koncom mája peniaze horko-ťažko získané z plesu rodičov, predaja kalendára, v trezore boli odložené aj peniaze pripravené na zaplatenie autobusu na žiacky výlet, keď násilne vnikol či vnikli? do priestorov školy. Nebola to horibilná suma – tí, ktorí kradli, určite z nej nezbohatli, ale zato nám chýba. Za ňu by sme boli vybavili štyri triedy IKT technikou, bez ktorej sa dnes nezaobíde žiadna škola. Alebo ich niekto „múdrejšie“ využil na cigarety, alkohol alebo nebudaj drogy?

Ale stoja pri nás aj ľudia, ktorým osud a ďalšie napredovanie našej školy nie je ľahostajné, ktorí finančne, vecne či odpracovanými hodinami pri haváriách alebo rekonštrukcii školských priestorov nezištne pomáhajú škole, za čo im patrí veľká vďaka od vedenia školy, učiteľov i žiakov.

Ešte by som chcela poďakovať chlapcom z hokejbalového oddielu za vybudovanie ihriska v športovom areáli školy, ktoré neslúži len im, ale aj našim žiakom pri športových aktivitách počas vyučovania i v mimo vyučovacom čase. Na výstavbu ihriska prispela obec 5000 €.

Nový školský rok sme začali. Verím, že keď sa posnažíme všetci – učители, žiaci i rodičia, určite na jeho konci zavládne spokojnosť na obidvoch stranách – aj v škole, aj doma.

A úplne nakoniec – zaželajme si, nech sa školský rok 2013 – 2014 vydarí všetkým:

- prvákom, aby zvládli abecedu a aby sa im splnili očakávania, s ktorými prišli do školy,
- deviatakom, aby v poslednom školskom roku na našej škole ukázali, že sem nechodili nadarmo, zvládli Testovanie 9 – 2014, prijímacie pohovory a dostali sa na tie školy, ktoré si napíšu do prihlášok,
- ostatným žiakom, aby mali viac jednotiek ako päťiek – tie päťky len na okrasu, aby celkom nezabudli, ako päťka vyzerá,
- učiteľom – trepezivosť, pevné nervy a veľa nových tvorivých nápadov
- a rodičom, čo najmenej starostí so svojimi deťmi a aby o nich dostávali zo školy samé dobré správy.

**Mgr. Helena Janasová,
riaditeľka školy**

Kržíľanské pastorále

Posledný júlový víkend 2013 sa na Křžíľi Podjavorníkom uskutočnilo už tretie stretnutie rodákov, chatárov a chalupárov, doteraz vždy opakované v perióde každých 5 rokov.

Mali to dobre zorganizované, Křžíľani zamazaní, ako sa sami nazvali v tej pesničke. Nakoniec, ako vždy. Okrem prirodzenej obavy, aby tentoraz niekto vôbec prišiel tam bolo opäť cítiť dušu a kus srdca. Všetko pôsobilo veselo, prirodzene a nenásilne. Dali sa krájať entuziazmus, spolupatričnosť, láska k dedovizni, spomienky na rodičov a ostatných blízkych, ktorí sa už usmievajú len z neba, lebo starších pôvodných osadníkov možno spočítať snáď jednu rukou. Bolo cítiť kusisko vzťahu k chalupe, k roli, k hore, k chotáru. Hlavne od organizátorov, ktorí sa do toho vedeli vložiť totálne celí, ale aj od ostatných účastníkov, ktorí práve z takýchto pohnutí prišli.

Trošku sme meškali. V domnení, že veď takéto akcie sa nemôžu začať načas. Keď sme ako hľadali poslednú, čo chceli stihnúť začiatok prechádzali krátko po tretej popoludní popod Jurovu chalupu, už bolo po zahájení a do doliny znela prvá pieseň profíkov z Podžiaranu. No mali to fakt dobre zorganizované...

Aby ma niekto nepodozrieval, že sa chcem odrodiť z mojej milovanej osady Levčovce a infiltrovať medzi křžíľanov, keď ich zas chválim, musím podať krátke vysvetlenie. Ja som tam bol pôvodne nasadený tajnou službou z Podjavorníka ako pozorovateľ a špión. Mal som striehnuť na chyby a nedostatky a potom ich mediálne rozpitvať v Polazníku. Bez mučenia však musím priznať, že túto misiu som nesplnil. Ja som totiž nič neodhalil. Všetko bolo pripravené, bezchybné a v rámci daných možností skoro profesionálne.

Tradične profesionálni boli protagonisti z folklórnej skupiny Podžiaran z Papradna. Padla mi sánka pri myšlienke pozvať ich a doteraz je padnutá, že neodmietli prísť. Staré, aranžmánovo oprášené piesne z našej doliny boli pre mňa, ale určite aj pre iných nezabudnuteľne prezentované a scénka o kovaní kopy a kosáka bola milá a veselá ako má byť a konkurovala podaním účinkujúcich známejšej scénke

Rajtar, ktorá zo zdravotno-personálnych dôvodov nemohla byť uvedená. K spestreniu programu prispela aj spevácka skupina mladých dôchodkyň z Považskej Bystrice a netradičná produkcia sólového muzikanta. No a potom vystúpenia a spevy osadníkov a hostí z Marikovej za doprovodu harmoník a ozembuchu boli tiež nezanedbateľnou konkurenciou.

A tiež som mal za úlohu mať oči otvorené aby som poskytol know-how pri organizácii podobnej akcie inde Podjavorníkom. Tu však môžem len tichúčko závidieť. Tak v dobrom a kamarátsky. Křžíľani to nemusia dávať na patentový úrad, know-how nie je komu predať. Dovolím si tvrdiť, nikto a nikde inde Podjavorníkom totiž takéto niečo, ako sa podarilo tu na Křžíľi už trikrát, nedokáže zrealizovať. (Samozrejme aby som nezabudol, okrem mojej susedky Stázky, nech jej je zem ľahká, keď ju tu spomínam, ktorá zorganizovala podobné stretnutie u Levčovo pred asi desaťročím).

A to ešte 'hrozí', že v budúcnosti to bude pokračovať. Symbolické organizačné žezlo totiž prebrala a prijala nová nastupujúca generácia a na provizórnom pódiu Pri bučku zaznel verejný prísľub, že v budúcnosti bude snaha v tradícii stretnutí pokračovať.

Praktickým efektom pre bežný život osady z takéhoto stretnutia a aj príkladom pre ostatné osady a časti Podjavorníka je aj slovo do vlastných radov. Možno aj neprijemne znejúce a tvrdšie. O potrebe angažovania sa všetkých osadníkov aj novousadlíkov. O potrebe udržiavať a opravovať spoločnými silami a prostriedkami cestu, aby sa do osady dalo dostať autom aj v budúcnosti. Nezostáva len veriť, že výzvy a tvrdšie slová padnú na úrodnú pôdu. V tejto súvislosti sa organizátori prejavili aj ako celkom schopní lobisti. Osobná prítomnosť a príhovor starostu obce Papradno v deň jeho odchodu na rodinnú dovolenku, s prísľubom snahy o spoluprácu a pomoc od obce Papradno v budúcnosti je v rámci dnešnej celospoločenskej reality slušným diplomatickým úspechom.

Milým a nezabudnuteľným sprievodným javom takejto neopakovateľnej akcie je aj to, že si vás iní uctia pivom, štamrlíkom alebo

hoc len milým slovom. Že stretnete spolužiaka, dobrého a férového chlapa, ktorého rád vidíte, s ktorým ste sa tu stretli každých 5 rokov. Že stretnete iného kamaráta zo základnej školy po 30 rokoch. Zdá sa Vám, že ho určite poznáte, ale nevíete kto to je. Keď na to prídete, tak sa čudujete, že je furt rovnaký, akurát má menej vlasov... A ďalšieho známeho zas nespoznáte, lebo je tam bez manželky. Dúfam že sa neurazil. Ale chápete to, tie dievčence si človek predsa len

skôr zapamätá.

Tak křžíľani, priatelia a kamaráti, nech Vám pánboško pomáha udržiavať v prevádzke Vašu a našu Křžíľ, ktorá je stále užasná, výnimočná a neopakovateľne kúzelná. Okrem iného aj výhľadmi navôkol na parute hôr jako okrúhle kolečko, aj výhľadmi do doliny cez závoje košatých krovísk a bujnej zelene...

A ozáj, abych nezaból, ten guláš, neviem chto ho čil' varil, ból ešte lepšij ako toj pred päcima rokyma! **J.Trulík**

Ako vlk starého Cisa uniesol

Starý Ciso si rád do všetkého zabrdal. Býval v Cisovej medzi horami. Raz bola tuhá zima a vlci v horách strašne hladovali. Ciso mal v chlieviku niekoľko ovečiek a ku tým by sa bol rád odstal jeden vlk. Lenže nemohol, lebo Ciso dvere chlievika dobre zamkol. Keď vlk každú noc okolo oviec obchádzal, zaumienil si Ciso, že vlčiska dajako prevedie.

A čo vám ten nevymyslel.

Raz vo dne obliekol si ovčí kožuch, ale nie ako obyčajne. Obliekol si ho srsťou von. Obliekol si aj baranie nohavice, dobre sa opásal opaskom a takto pristrojený ešte si na krk zavesil aj zvonec.

Na hlave mal hrubú baranicu. Vyšiel von do hory. I začal on po lese krížom-krážom štvorožky chodiť a braňat' ako ovca a zvoncom na krku potriasal až sa zvonenie po lese ozývalo. Ciso chcel takto vlka napáliť.

Netrvalo dlho a vlk skutočne začul ovčie brečanie i hlas zvonca. Potešil sa tomu veľmi, že si urobí dobrý obed.

Hneď sa pustil za hlasom zvonca. Myslel, že to skutočne ovečka sa do lesa zatúlala. Priskočil ku domnelej ovci, uchytil ju na chrbte do svojich zubov a unášal ju hlboko do hory do svojho pelechu. Ciso až vtedy zbadal, že s vlkom neradno žarty robiť, ale bolo už neskoro banovať. Vlč ho mocne držal za ovčí kožuch a odnášal ho. Ciso od strachu začal hrozne kričať.

„Pomóóoc nesie ma, nesie ma! Pomóóoc nesie ma, nesie ma!“

Ale to pomohlo. Aj vlk sa veľmi naľakal. Nazdal sa, že unáša ovcu a keď začal Ciso a pomoc volať, poľakal sa a ušiel do hôr.

Ciso sa zachránil a odvtedy už nikdy vlka nepokúšal.

Štefan Meliš

Boli sme na tretom ročníku Papriadnianskeho krígeľa

Leto síce už nie je v plnom prúde, ale keď vykuknú slnečné lúče, ešte stále dokážu aj poriadne rozpáliť naše srdcia i hlavy. Vyzerá to tak, že jeseň sa už pevne chopila svojho žezla a my všetci sme sa dočkali toho tzv. „babského“ leta. Po vyčerpávajúcom týždni v práci, doma, na záhradách vždy padne dobre na chvíľku sa zastaviť a posediť si v dobrej spoločnosti priateľov či známych s dúškami niečoho osviežujúceho. PIVO, ten lahodný zlatý mok je tým pravým. No a pre všetkých milovníkov dobrého piva sa v sobotu 28. septembra vďaka M – baru v Papradne konal už III. ročník Pivného festivalu Papriadnianský krígeľ. Priestory kultúrneho domu sa tak na pár hodín premenili na hlavné mesto piva. Súčasťou bol program od ochutnávky rôznych pív pre ženy aj mužov až po tradičné pivné špeciality, či súťaže pre deti aj dospelých. K dobrej nálade i do tancu vyhrávali Abrahám, náš Podžiaran, heligonkari Patrik Pšúrik a Majo Hároník a večer sa o zábavu postaral DJ Milan Furenda. Nechýbala ani bohatá tombola, žrebovali ju popoludní a samozrejme aj okolo polnoci. Veríme, že všetci, ktorí prišli, si dopriali dúšok piva, toho lahodného moku, za čo im ich telo aj duša po náležitom osviežení určite poďakovali. Zábava to bola naozaj príjemná a tešíme sa na ďalší ročník.

Iveta Meluchová

Dopravné ihrisko

Deti sú účastníkmi cestnej premávky každý deň. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy. Úlohou dopravnej výchovy na školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. V rámci vyučovania dopravnej výchovy žiaci 3.-5. ročníka 18.9. navštívili Dopravné ihrisko v Považskej Bystrici. Deti si mohli vyskúšať, čo znamená byť účastníkom cestnej premávky – jazdili na bicykloch a kolobežkách a riadili sa dopravnými značkami a semaforami. Nechýbal ani kruhový objazd a železničný prieťah. Počasie nám vyšlo a deti odchádzali z ihriska s nadšením. ...a rodičia, nezabudnite! Chráňte si, čo je vám najdrahšie! Príležitosť môže vášmu dieťaťu zachrániť život.

Mgr. Jana Cepáková

S humorom...

Cez prázdniny prišli vnúcatá z mesta na návštevu k starým rodičom a počúvali, ako sa kedysi žilo na dedinách a lazoch.

Babka rozpráva: „Nebolo tu doktora, museli sme ďaleko chodiť s chorými deťmi“.

„A mali ste aspoň auto, alebo kočič?“ pýta sa vnuk

„Oj, veru nie. Vzali sme dieťa na chrbát a cez hory niesli k doktorovi. Ale najlepším liekom bola domáca kuracia polievka.“

Po chvíli príbehne vnuk a oznamujem: „Budeme mať kuraciu polievku.“

„A kto je chorý?“ pýta sa dedko
„No kohút. Všetky sliepky ho nosia na chrbte.“

***

Stretnú sa dve adeptky na MISS. Máš krásne pery, bola si na plastike?

Nie, ale poradím ti: Na lyžicu nasyp červenú papriku, prilož na pery a chvíľu vydrž.

Na súťaži nebola ani jedna.

***

V minulosti nebol problém s celulitídou. Ležalo sa na zrebnej plachte a masírovalo upracovnou drsnou dľaňou.

***

Sťažuje sa dedko.

Pred tridsiatimi rokmi som zbral do obchodu dvadsať korún a kúpil som chlieb, mlieko, maslo, cigarety a rum.

A dnes? Všade sú kamery.

INZERCIA

- kúpim v tejto lokalite chalupu alebo drevenicu s pozemkom. Volajte: 0908781906, 0940806778
- predám elektrický olejový radiátor, cena dohodou: 4393131
- predám zbrane po mužovi, Božena Hanajiková, Papradno č.1262
- predám lesné pozemky v katastri obce Papradno o výmere 8 455 m2 za cenu 5 795 €. Kontakt: PhDr. Pirmanová Božena, Žilina, 0903584024
- predám lesné pozemky v katastri obce Papradno o výmere 17 712 m2 za sumu 20 000 €. Kontakt: PhDr. Vachalík Vladimír, Hlohovec, 0915977952

Festival stratených rozprávok

V júni sa deti z divadelného krúžku z našej školy zúčastnili na Festivale stratených rozprávok v Púchove s divadelnou scénkou z Papriadnianskej doliny Ako sa Janík s Muromarom pasoval.

Na tomto festivale vystupovalo 15 divadelných súborov z okresov Považská Bystrica a Púchov. Naši mladí herci svojimi výkonmi všetkých veľmi zaujali a organizátori ich vystúpenie vyhlásili za najlepšie spomedzi všetkých divadelných súborov. Poďakovanie za úspešnú reprezentáciu našej školy patrí žiakom – hercom: Marike Macháčovej, Paulinke Kamzíkovej, Dianke Pacúchovej, Stanke Hrebičikovej, Sofke Drahošovej, Saške Drahošovej, Marekovi Žilínčikovi, Lucke Martincovej, Annemárii Fujačkovej, Patrikovi Hrebičikovi, Linde Bulíkovej, Kike Šamajovej, Katke Šardzikovej, Dorke Moravíkovej, Máriovi Hrebičikovi, Ninke Strašíkovej, Katke Zdurienčikovej a Kike Paulecovej. Možno, že z niektorých menovaných žiakov vyrastú naozajstní herci a my sa s nimi budeme stretávať na doskách, ktoré znamenajú svet, či na televíznych obrazovkách.

Školské ihrisko mení tvár

Športový areál za základnou školou sa pomaly mení. Hokejbalový klub Papradno funguje v našej obci už niekoľko rokov, no podmienky pre tento šport neboli ideálne, preto sme sa my, hokejbalisti, rozhodli, že to zmeníme. Na bývalom hádzanarskom ihrisku pribudlo osvetlenie, ktoré slúži na využitie ihriska aj vo večerných hodinách. Chýbali ešte mantinely a to už bola oveľa väčšia investícia, ale ani k tejto výzve zrealizovať takýto projekt sme sa nepostavili chrbtom. Počas zimných mesiacov sme začali zháňať peniaze, aby bolo možné začať počas roka s výstavbou. V dnešnej dobe, keď je každé euro dobré, to nebolo jednoduché, ale aj napriek tomu sa našlo veľmi veľa dobrých ľudí, hlavne podnikateľov, ale aj z radov bežných občanov, ktorí prispeli. Nepodarilo sa vyzbierať celkovú potrebnú sumu, preto sme museli požiadať aj Obec Papradno, aby nám pomohli. Stalo sa a z obecného rozpočtu starosta obce s poslancami vyčlenili nemalú čiastku, s ktorou bolo možné tento projekt zrealizovať. Takmer všetky práce sa robili svojpomocne a postupne počas letných mesiacov bolo ihrisko dané do užívania.

Chceli by sme sa touto cestou veľmi pekne poďakovať Obci Papradno, Stanislavovi Lališovi, Antonovi Haviarovi, Rudolfovi Zboranovi, Marekovi Fortuníkovi, Antonovi Fortuníkovi, Marekovi Černošíkovi, Anne Beníkovej, Petrovi Tarožíkovi, Michalovi Lališovi, Danielovi Palkovi ml., Marošovi Kozáčikovi, Petrovi Baštekov, Ľubomírovi Mituníkovi, Andrejovi Mituníkovi, Ľubomírovi Mituníkovi ml., Miroslavovi a Janke Nemčíkovcom, Vasilovi Císarovi, Patrikovi Trúchlikovi, Miroslavovi Žilinčikovi, Jánovi Žilinčikovi, Jozefovi Burdejovi, Miroslavovi Zdurjenčíkovi, Marekovi Jánošíkovi, Antonovi Brezničanovi, Milanovi Harišovi, Vladimírovi Hromadíkovi, stavebninám „Portášik“, M-BAR Restorantu a všetkým členom hokejbalového klubu. Bez týchto ochotných ľudí prispieť na dobrú vec by sme to nedokázali, preto im ešte raz srdečne ďakujeme a dúfame, že každý si toto naše vynaložené úsilie bude ceniť a nie úmyselne devastovať športový areál, ktorý výrazne prispieva k zdravému vyžitiu všetkých nás.

Ján Šípek

Hokejbalový klub Papradno

Na turnaji Hrabové cup

Koncom augusta sme sa zúčastnili na hokejbalovom turnaji v Btyči. V osem člennej konkurencii tímov sa nám podarilo obhájiť pekne 3. miesto z minulého roka. Chalani z Hrabového tento turnaj veľmi dobre zorganizovali a už teraz sa tešíme na jeho budúci ročník.

Futbalová jeseň iná, ale nie vynikajúca

Futbalisti TJ Žiar Papradno vkročili do nového súťažného ročníka lepšie ako rok predtým, kedy sa ocitli na chvoste tabuľky. Teraz je to stred tabuľky, ktorý je zatiaľ veľmi vyrovnaný a slabší súper sú na posledných miestach len Tuchyňa a nevyspytateľné FC Orlové. Vyhratých zápasov naši hráči nemajú veľa, k tomu tri remízové. Záver septembra doma s Dolnou Marikovou po debakli v Košeci tiež zostal bez bodu (0:1). Pred nami zostáva päť kôl, body by mali pribudnúť, aby jarné pôsobenie v najvyššej oblastnej súťaži bolo bez väčších problémov so zotrvaním v nej. O pôsobení našich dorastencov i žiakov hovoria tabuľky. (vp)

I. trieda muži

Papradno – Brvnište	2:2
Dolné Kočkovce – Papradno	2:2
Papradno – Tuchyňa	4:0
Lysá – Papradno	1:1
Papradno – Malé Lednice	3:1
Košeca – Papradno	8:0
Papradno – Dolná Mariková	0:1
Papradno – Streženice	1:0
Visolaje – Papradno	0:0

1. Visolaje	7	5	0	2	20:11	15
2. Košeca	8	4	2	2	21:10	14
3. Lysá Makytou	8	4	2	2	20:14	14
4. Brvnište	7	3	3	1	16:8	12
5. Streženice	7	3	3	1	17:9	12
6. Malé Lednice	8	4	0	4	15:10	12
7. Papradno	8	3	3	2	13:15	12
8. Plevník	7	3	1	3	16:9	10
9. Dolná Mariková	7	2	2	3	5:13	8
10. Bolešov	7	2	1	4	14:25	7
11. D. Kočkovce	6	1	3	2	7:12	6
12. Jasenica	7	1	2	4	9:19	5
13. Tuchyňa	8	1	1	6	7:25	4
14. FC Orlové	1	0	1	0	5:5	1

V. liga Sever dorast

Papradno – Opatová n/V	3:1
Prečín – Papradno	3:0
Papradno – Dubodiel	5:5
Borčice – Papradno	7:0
Papradno – Svinná	1:2
Papradno – Dolná Súča	1:3
D. Kočkovce – Papradno	0:4
Papradno – Šimonovany	0:0
Kanianka – Papradno	5:1
Papradno – Chynorany	7:1
Tren. Turná – Papradno	2:2

1. Borčice	10	9	0	1	48:5	27
2. Dolná Súča	10	8	1	1	45:10	25
3. Domaniža	11	7	2	2	35:13	23
4. Drietoma	10	6	3	1	22:20	21
5. Bošáca	10	6	0	4	24:16	18
6. Chynorany	10	5	1	4	41:36	16
7. Kanianka	10	4	1	5	28:26	13
8. Šimonovany-PE10	3	4	3	3	14:12	13
9. Tren. Turná	9	4	0	5	21:19	12
10. Papradno	10	3	2	5	22:27	11
11. Prečín	10	3	2	5	18:23	11
12. Svinná	10	3	2	5	12:29	11
13. Stará Turá	10	3	1	6	23:38	10
14. Dolné Kočkovce	10	3	0	7	12:29	9
15. Dubodiel	10	1	2	7	17:49	5
16. Opatová n/V	10	1	1	8	10:40	4

III. liga Sever SŽ

1. Nemšová	10	9	0	1	35:6	27
2. Nováky	10	7	2	1	37:12	23
3. Kanianka	10	7	1	2	40:11	22
4. N. Mesto n/V	10	6	3	1	28:14	21
5. Nitr. Rudno	10	6	1	3	37:20	19
6. Beluša	10	5	3	2	21:11	18
7. D. Vestenice	10	4	2	4	29:34	14
8. Nová Dubnica	10	2	5	3	30:19	11
9. Horná Nitra B	10	3	2	5	20:15	11
10. Papradno	10	3	1	6	17:42	10
11. Zem. Kostolany	10	2	2	6	13:53	8
12. Bánovce n/B	10	1	4	5	21:33	7
13. L. Rovne	10	1	1	8	9:41	4
14. Svinná	10	0	1	9	10:36	1

III. liga Sever MŽ

1. N. Mesto n/V	10	10	0	0	109:3	30
2. Nitr. Rudno	10	9	0	1	72:23	27
3. Nemšová	10	7	1	2	41:17	22
4. Horná Nitra B	10	7	0	3	49:20	21
5. Bánovce n/B	10	6	0	4	52:28	18
6. Led. Rovne	10	6	0	4	21:23	18
7. Kanianka	10	5	2	3	44:27	17
8. D. Vestenice	10	4	2	4	28:32	14
9. Z. Kostolany	10	4	1	5	22:29	13
10. Nová Dubnica	10	3	1	6	44:36	10
11. Nováky	10	2	3	5	22:56	9
12. Beluša	10	1	0	9	9:56	3
13. Svinná	10	1	0	9	21:70	3
14. Papradno	10	0	0	10	4:118	0

Vydavateľ: Obec Papradno, 018 13 Papradno č.315, IČO:00317594. **Redakčná rada:** Ing.Věra Lališová, e-mail: viera.lalisova@cs-spapradno.sk, Ing. Anna Pozníková, Ing. Magdaléna Balušíková, Ambro Balušík, e-mail: papradno@papradno.sk. **Príprava pre tlač:** Viera Petříková. **Tlač:** PNprint, Piešťany. **Náklad:** 1 100 výtlačkov. Povolené Okresným úradom Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy. **Reg. číslo:** EV 3232/09, ISSN 1338-8037. **Cena výtlačku:** bezplatne.